

Antwoord

van Gedeputeerde Staten

op vragen van

R. van Aelst (SP), A. van Hunnik (GroenLinks), B. Canton (PvdD), W.M. Bakx (50PLUS), C.H. Schaapman (SGP/CU) en P.J.H.D. Verkoelen (CDA).

(d.d. 2 juni 2017)

Nummer

3306

Onderwerp

Plannen voor gasboringen in Zuid-Holland

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragenstellers

Voor verschillende locaties in Zuid-Holland wordt er gesproken over mogelijke gasboringen in de Zuid-Hollandse ondergrond of vanaf Zuid-Hollands grondgebied naar andere gebieden toe. Dit speelt bij in een gasveld langs de rijksweg A20, tussen de bebouwde kom van Maasland en de wijk Dijkpolder in Maassluis. En het speelt ook bij Haastrecht en Woerden (het Papenkovveld) waarbij de boorinstallatie in de Zuid-Hollandse gemeente Bodegraven-Reeuwijk zou moeten komen. Dit is een bewoond gebied.

1. Bent u bekend met de hierboven geschetste plannen voor gasboringen?

Antwoord:

Ja.

2. Welke rol speelt de provincie in het verlenen van vergunningen en toestemming?

3. Welke rol kan de provincie hierin spelen?

Antwoord 2 en 3.

De rol van de provincie bij vergunningverlening c.q. instemming bij mijnbouwprojecten is relatief beperkt. De minister van Economische Zaken is bevoegd orgaan voor vergunningverlening voor Mijnbouwactiviteiten, zowel op grond van de Mijnbouwwet als voor vergunningverlening op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

De provincie heeft op grond van zowel de Mijnbouwwet als de Wabo adviesrecht. Per 1 januari 2017 kent de Mijnbouwwet meer weigeringsgronden en zijn daarmee de aspecten waarover de provincie advies uit kan brengen toegenomen. Het betreft hier met name

- de veiligheid voor omwonenden,
- het voorkomen van ernstige schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan,
- het planmatig gebruik of beheer van de ondergrond en

- nadelige gevolgen voor het milieu en de natuur.

Bij opsporings- en winningsvergunningen op grond van de Mijnbouwwet wordt de provincie geacht de adviezen van gemeenten en waterschappen te betrekken bij haar advies. In de andere procedures - instemming winningsplan en Wabo-procedures - heeft elke decentrale overheid een eigen adviesrecht.

Voor de Wabo-vergunning voor afwijking van een bestemmingsplan (om de boorlocatie ruimtelijk in te passen) heeft de gemeente het instrument van de "verklaring van geen bedenkingen".

De minister betreft de ontvangen adviezen bij zijn besluitvorming op vergunningaanvragen.

4. Deelt u onze mening dat deze nieuwe gaswinning niet in het Zuid-Hollandse beleid, met als doel duurzame energie, past? Graag een motivering.

Antwoord:

Wij onderschrijven dat het van groot belang is om zo snel mogelijk te komen tot de transitie naar duurzame energie en een CO₂-neutrale samenleving. In de energieagenda 'Watt Anders' hebben we beschreven welke inspanningen de provincie Zuid-Holland daarvoor in samenwerking met andere partijen wil verrichten. In dat kader werken we samen met onze partners o.a. ook hard aan het realiseren van gasloze wijken. Wij dringen bij het Rijk aan op snelle aanpassing van wet- en regelgeving die hierin belemmerend werken.

We hebben echter nog een lange weg te gaan. In het provinciaal beleid is daarom ook verwoord dat de provincie Zuid-Holland zich realiseert dat gas -als schoonste fossiele energiebron- vooralsnog noodzakelijk zal zijn als transitiebrandstof. Omdat als gevolg van de problematiek rond de gaswinning in Groningen, de winning daar wordt teruggebracht én we in Nederland vanuit geopolitieke overwegingen in onze energievoorziening niet te sterk afhankelijk willen zijn van buitenlandse naties, blijft nut en noodzaak voor het winnen van gas uit kleine velden aanwezig. Wij zijn wel van mening dat de minister van Economische Zaken bij vergunningverlening bij nieuwe initiatieven voor gaswinning de nut en noodzaak voor die gaswinning mede in relatie tot de voortgang in de transitie naar duurzame energie moet betrekken.

In dit licht vinden wij het niet reëel om het benutten van de potenties voor het winnen van gas uit zogenaamde kleine velden in Zuid-Holland principieel af te wijzen.

Daarmee zou de maatschappelijke discussie van gaswinning afgewenteld worden op andere regio's in Nederland met potenties voor gaswinning. We stellen als randvoorwaarden dat een eventuele winning veilig, milieuhygiënisch verantwoord en ruimtelijk inpasbaar moet kunnen worden gerealiseerd mede in relatie tot de omgeving waar de gaswinning is beoogd.

Wij zullen vanuit deze achtergrond onze adviesrol in mijnbouwprocedures invullen. Daarbij zullen we nieuwe initiatieven in de toekomst ook beoordelen aan de hand van de voortgang van de transitie naar duurzame energie.

5. Is er duidelijk inzichtelijk gemaakt welke risico's er voor inwoners en (agrarische) bedrijven van dit gebied zijn?

Antwoord

In het kader van vergunningprocedures moeten de gaswinbedrijven de veiligheidsrisico's te gevolge van bodembeweging en de milieueffecten (onder meer via de regelgeving voor milieueffect rapportage) in beeld brengen. Als gevolg van de wijziging van de mijnbouwregelgeving zijn de vereisten voor de inhoud van

winningsplannen t.a.v. veiligheidsrisico's en bodembeweging aangescherpt. De wijzigingen hebben tot gevolg dat de beoordeling van de gevolgen van aardbevingen is uitgebreid naar een analyse van het seismische risico (kans op effecten voor omwonenden). Daartoe moeten de gaswinbedrijven in hun winningsplannen een seismische risicoanalyse (SRA) opnemen. Onafhankelijke wettelijke adviseurs zoals Staatstoezicht op de Mijnen, de Technische commissie bodembeweging en de Mijnraad beoordelen deze risicoanalyses en adviseren de minister van Economische Zaken in deze.

6. Zijn er duidelijke afspraken gemaakt over vergoeding van mogelijke schade, compensatie van mogelijke woningwaardedaling, de gevolgen van mogelijke bodemdaling en gevolgen voor de veiligheid in dit gebied? Zo ja, wie draagt hiervoor de verantwoordelijkheid? Zo nee, vindt u dit acceptabel?
Nederland is de laatste tijd stevig opgeschud door de effecten voor omwonenden van de gasboringen in Groningen. Vele inwoners verloren hun huis, hun gevoel van veiligheid en leden zeer grote (financiële) schade.

Antwoord:

De gaswinbedrijven realiseren zich dat eventuele schade als gevolg van hun handelen zal moeten worden vergoed. Daaraan wordt in hun winningsplannen aandacht besteed, veelal onder verwijzing naar regels van het burgerlijk recht. Het is de verantwoordelijkheid van het winbedrijf om over eventuele schade goede afspraken te maken. Dit is primair een aangelegenheid tussen het winbedrijf en een potentieel benadeelde partij. Wij zullen in de overleggen rond nieuwe winningen inbrengen dat het van groot belang is tijdig duidelijke afspraken te maken over mogelijke schadevergoeding c.q. compensatie.

Rond de gaswinning Maasland wordt reeds overleg gevoerd tussen de NAM enerzijds en het hoogheemraadschap van Delfland, de gemeenten Midden-Delfland en Maassluis en de provincie anderzijds over de compensatie van te voorziene extra kosten voor de watersysteembeheersing in het gebied (kades, dijken, bruggen, peilbeheer e.d.) als gevolg van extra bodemdaling (ten opzichte van de natuurlijke bodemdaling) ten gevolg van de gaswinning Maasland.

Wij merken overigens op dat de situatie in Groningen onvergelijkbaar is met gaswinning uit kleine velden, zoals in Zuid-Holland aan de orde. Het Groningen-gasveld is vele tientallen malen groter van omvang en daarmee ook de hoeveelheid gas dat uit de ondergrond wordt onttrokken¹. Daarmee zijn de risico's op bodembeweging navenant groter. Gaswinning vindt in Zuid-Holland al vele jaren plaats en tot op heden zijn er geen indicaties van schade als gevolg van bodembeweging door gaswinning. Wij begrijpen dat elk initiatief voor gaswinning de situatie in Groningen als schrikbeeld oproept, maar de ervaringen in onze provincie met gaswinning tot nu toe en de adviezen van onafhankelijke deskundige partijen geven daartoe geen aanleiding.

7. Bent u met ons van mening dat een dergelijke situatie in Zuid-Holland (en overigens zeker ook in Groningen) zeer onwenselijk is? Zo nee, waarom niet?

¹ Ter indicatie: uit het Groningengasveld mag – na de recente aanpassing van het winningsplan – 24 miljard m³ gas/jaar gewonnen worden. Uit het Maaslandveld verwacht de NAM in totaal 300 miljoen m³ te winnen in circa 15 jaar (20 miljoen m³/jaar).

